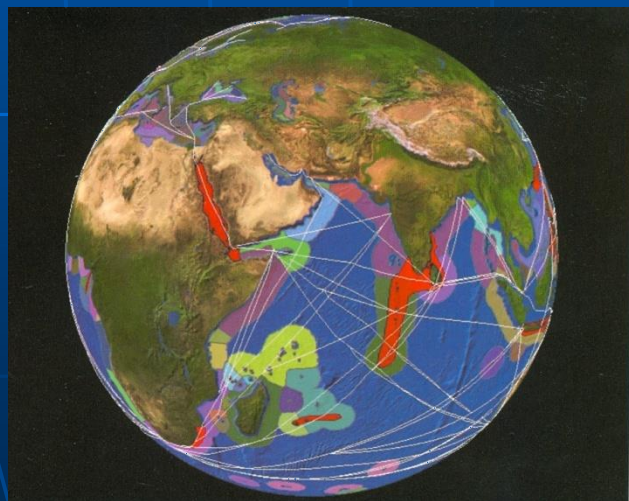

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ
МЕХАНИЗАЦИЯЛАР МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ
ЕРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА ЕР КАДАСТРИ ФАКУЛЬТЕТИ

ДАВЛАТ КАДАСТРЛАРИ КАФЕДРАСИ

ГЕОДЕЗИЯ ВА КАРТОГРАФИЯ ДАВЛАТ КАДАСТРИ

Режа:

1. Харита , план, график ва автосуръатлар буйича тушунча.

2. Геодезия ва картография давлат кадастрининг мазмуни, таркибий кисмлари ва тамойиллари.

3. Геодезия-картография давлат кадастрини юритиш.

Х а р и т а - Ер юзасини, бошқа осмон жисмларини ёки космик фазони математик аниқ белгиланган, кичрайтирилган, умумлаштирилган тасвири бўлиб, у қабул қилинган шартли белгилар системасида уларда жойлашган объектларни кўрсатади.

Жойнинг плани деб, унинг проекциясини горизонтал текисликда ўхшаш ва кичрайтирилган кўринишдаги тасвирга айтилади.

Жой элементлари (хайдалма ерлар, боғлар, дарёлар, бинолар ва х.) чегаралари кўрсатилган планлар контурли, улардан ташқари рельеф ҳам кўрсатилса, топографик планлар дейилади.

- **Географик харита** - Ерни ёки уни бирор қисмини Ернинг эгрилигини ҳисобга олиб, маълум математик қоидалар асосида бироз ўзгартириб, кичрайтириб, умумлаштириб қоғозга (текисликка) туширилган тасвири (проекцияси) бўлиб, у қабул қилинган шартли белгилар системасида унда жойлашган объектларнинг географик ўрнини, жойланишини, ҳолатини, вақт мобайнида ўзгаришини, шунингдек улар ўртасидаги ўзаро боғлиқликни кўрсатади.

Харита ва планларни яратиш учун кўпинча аэрофотосуратдан фойдаланилади, у марказий проекцияни ифодалайди, унда жой нукталар, нурлари аэрофотоапарат объективининг оптик маркази бўлган бир нуктадан туриб, расмликда текисликда кесишишидан нукталар проекциясининг позитив ёки нигатив тасвирини ҳосил қилади.

- **Геодезия - картография давлат кадастри (ГКДК)** Давлат кадастрлари ягона тизимининг таркибий қисми ҳисоблангани ҳолда , аҳамиятига ва махсус аҳамиятга молик бўлган геодезия – картография ишларини оқилона ташкил этиш, ушбу ишларни зарурий туғилган ҳолларда ўз вақтида юқори сифатда бажарилишини таъминлаш мақсадида уларни хўжалик ва ҳуқуқий ҳолатини тартибга солиш, геодезик хужжатларни ҳисобга олиш ва баҳолаш ишларини амалга ошириш асосида юритилади.

ГКДК давлат аҳамиятидаги ва махсус аҳамиятга эга бўлган геодезия-картография ишларини рўйхатга олишни, геодезия пунктларини миқдор ва сифат жиҳатдан ҳисобга олишни, мавжуд геодезия пунктлари ва бажарилган ишларни иқтисодий баҳолашни, шунингдек, геодезия – картографияга оид бўлган маълумотларни бир тизимга келтириш, янгилаб туриш ҳамда уларни фойдаланувчиларга беришни ўз ичига олади.

Узбекистон Республикасининг картография-геодезия фонди ГКДК нинг объекти ҳисобланади.

Бу фонднинг таркибини, қоидага биноан, давлат ва идоравий картография-геодезия фондлари ташкил этади.

Давлат картография-геодезия фонди умумдавлат, тармоқлараро аҳамиятга эга бўлган материаллардан (маълумотлардан) ташкил топади ҳамда геодезия ва картографияга оид фаолиятни бошқарувчи орган ихтиёрида бўлади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида геодезия ва картографияга оид фаолиятни амалга ошираётган юридик ва жисмоний шахслар ушбу фаолиятни бошқарувчи орган ГҚДК нинг субъектлари ҳисобланадилар.

Ўзбекистон Республикаси “Ергеодезкадастр” давлат қўмитаси топография-геодезия ва картография ишларини, шунингдек уларнинг бажарилиши устидан давлат геодезия назоратини амалга оширувчи орган ҳисобланади.

Геодезия – картография давлат кадастри қуйидаги тамойиллар асосида юритилади:

- ❖ республиканинг бутун ҳудудини қамраб олиш;
- ❖ координаталар ва баландликларни ягона тизимини қўллаш;
- ❖ геодезия – картография ишларига марказлашган раҳбарлик;
- ❖ геодезия – картография бўйича бажариладиган ишларнинг объективлиги, ҳаққонийлиги ва тўлаллиги;
- ❖ геодезия – картография ишларининг бажарилиши устидан давлат геодезия назоратини амалга ошириши.

Геодезия-картография давлат
кадастри қуйидаги таркибий
қисмлардан иборат:

- геодезия ва картографияга оид ишларни рўйхатга олиш;
- геодезия пунктларини ҳисобга олиш;
- геодизия-картографияга оид ишларни иқтисодий баҳолаш.

Thank you!

Маъруза тугади

